

УДК 658.012.2

РОЛЬ ДІАГНОСТИКИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

О. В. Каховська, О. М. Паліхова, О. І. Романишена ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» e-mail: SOI21@i.ua, SOI21@i.ua, SOI21@i.ua

умовах трансформаційної економіки та загострення економічної кризи, що поставило на межу виживання ряд підприємств, які ще донедавна вважалися успішними й стабільно функціонуючими, питання про економічну безпеку набуло особливої актуальності. Підвищення агресивності зовнішнього й, частково, внутрішнього середовища призвело до виникнення нових загроз і посилення їхнього впливу на результативність діяльності підприємств. Запобігання негативному впливу комплексу зовнішніх і внутрішніх загроз можливо шляхом забезпечення своєчасної реакції на них і створення умов для безпечного розвитку через ефективне управління економічною безпекою в рамках загальної системи управління суб'єктом господарювання. Прийняття оптимальних рішень в області управління й забезпечення економічної безпеки підприємств потребує вирішення ряду питань, пов'язаних з урахуванням сучасних тенденцій налагодження та розширення стратегічної взаємодії підприємств із суб'єктами зовнішнього середовища для забезпечення реалізації власних стратегічних інтересів. У зв'язку з цим перед економістами і менеджерами виникло завдання перегляду існуючих принципів і підходів до управління економічною безпекою та їх вдосконалення з урахуванням нових вимог, які висуває нестабільне зовнішнє середовище функціонування підприємств. Одними з таких вимог є оперативність і результативність управлінських рішень, що можна забезпечити використовуючи сучасні інструменти управління, до яких відноситься і діагностика.

Дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених показують, що для підприємства більш важливим є не уникнення загрози взагалі, а вміння її вчасно і точно передбачити для того, щоб вжити необхідних заходів. Це стосується як підприємств, що знаходяться у кризовому стані, так і успішно працюючих підприємств. Тому необхідним є створення системи управління економічною безпекою з безперервною діагностикою стану середовища та місця підприємства в ньому, оскільки метод прийняття управлінських рішень на основі лише інтуїції не може в існуючих умовах забезпечити максимально ефективне функціонування суб'єктів господарювання.

Управління економічною безпекою підприємства є складним, динамічним, інерційним процесом, а отже, вимагає виділення груп стратегічних і тактичних заходів. При цьому необхідною умовою забезпечення ефективності управління узгодження механізмів і заходів тактичного і стратегічного рівнів управління економічною безпекою підприємства. Таке узгодження проводиться на підставі

оцінки ефективності політики точок зростання, оцінки ступеня досягнення стратегічних цілей, де мірою виступає вартість підприємства, а також оцінка дієвості програми виведення підприємства з кризи. Результати аналізу ефективності, таким чином виступають зворотним зв'язком, який формує перелік задач управління для подальшої розробки заходів щодо виведення підприємства з кризи.

Стратегія і тактика управління економічною безпекою тісно взаємозв'язані між собою. На підставі розробленої стратегії діяльності з забезпечення заданого рівня цільових показників функціонування підприємства, виробленої глобальної стратегії управління безпекою розробляються і впроваджуються заходи тактичного характеру, спрямовані на реалізацію стратегічних планів, однак у той же час результати тактичного управління економічною безпекою є сигналами для зміни стратегії управління, прийнятої на базі ключових показників, наприклад, вартості підприємства в попередньому періоді, результатів здійснення ним своєї фінансово-господарської діяльності.

Важливість процесу діагностики рівня економічної безпеки в кризових умовах функціонування підприємств визначається тим, що цей процес дозволяє своєчасно виявляти несприятливі тенденції і загрози економічній безпеці підприємства, що виникають як у внутрішньому, так і в зовнішньому середовищі. В свою чергу це дозволяє виявляти «слабкі місця» і, відповідно, забезпечувати оптимальний розподіл і ефективно використання ресурсів з точки зору економічної безпеки підприємства.

Список використаних джерел:

Кавун С. В. Економічна безпека підприємства: інформаційний аспект: монографія/ С. В. Кавун. - Харків: ТОВ "Щедра садиба плюс", 2014. - 312 с.

Шпак Н. О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України: навч. посіб. / Н. О. Шпак, В. Пирог. – К.: Ліра-К, 2015. – 288 с.

Верхоглядова Н.І., Судакова О.І., Горела В.Д. Концепція протидії загрозам з боку контрагентів підприємства в рамках механізму управління економічної безпеки підприємства // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент». - № 27. – Частина 1. – Одеса: МГУ, 2017. – С. 103-107

Судакова О.І., Віхтор М.В., Романишена О.І. Механізм мотивації персоналу в системі управління економічною безпекою підприємства [Електронний ресурс] / Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2019. - № 1 (18) - Режим доступу до журналу: www.easterneurope-ebm.in.ua

Verkhogliadova N. I., Sudakova O. I., Borysovych O. M. Système logistique de l'entreprise comme base organisationnelle pour l'amélioration de la sécurité économique // Матеріали Міжнародної наукової конференції «Антикризове управління: держава, регіон, підприємство». - Ле-Ман, Франція, 2018. – С. 72-74